

ΜΑΤΗΗ ROCKS

Προτεινόμενες ασκήσεις

1. Εύρεση πεδίου ορισμού

1.14 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = x^2 + x + 3$.

- α) Ποιο είναι το πεδίο ορισμού της f ;
β) Να βρείτε τις τιμές των $0, 1, -1$ και 2 .
γ) Ποια x έχουν τιμή το 5 ;
δ) Να αποδείξετε ότι:
 $f(1-x) - f(2-x) - 2x + 4 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

1.15 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f(x) = x^3 + 2x^2 - x + 2$$

- α) Να βρείτε τις τιμές $f(0)$ και $f(2)$.
β) Να αποδείξετε ότι το $y = 4$ ανήκει στο σύνολο τιμών της f .

1.16 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

- α) $f(x) = x^5 + 3x^2 - x + 2$
β) $f(x) = \frac{x^2 - 1}{x^2 + 1}$
γ) $f(x) = \ln(e^x + 2)$
δ) $f(x) = \frac{2x + 1}{\sqrt{x^2 + 4}}$

1.17 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \frac{1}{x-3} + \frac{1}{x-5}$

β) $g(x) = \frac{2x+1}{x^2-4}$

γ) $h(x) = \frac{x+1}{x^2-9} + \frac{x-2}{x^2-1}$

δ) $\varphi(x) = \frac{1}{x^2-x-2} + \frac{1}{x-3}$

ε) $\omega(x) = \frac{x^2+3}{x^3+x^2-x-1} + \frac{x^2-3}{x^3+x^2-4x-4}$

1.18 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \sqrt{x-2}$

β) $g(x) = \sqrt{5-x}$

γ) $h(x) = \sqrt{x^2-4}$

δ) $\varphi(x) = \sqrt{16-x^2}$

ε) $\omega(x) = \sqrt{x^2-5x+6}$

στ) $\kappa(x) = \sqrt{12-x-x^2}$

1.19 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \ln(2-x)$

β) $g(x) = \ln(x-3)$

γ) $h(x) = \ln x^2$

δ) $\varphi(x) = \ln(1-x^2)$

ε) $\omega(x) = \ln \frac{5-x}{x+7}$

$$\sigma\tau) \kappa(x) = \ln \frac{x+3}{x-5}$$

1.20 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \frac{x}{|x-3|-2} + \frac{3}{|7-2x|-1}$$

$$\beta) g(x) = \sqrt{|x-3|-5} + \sqrt{7-|x-4|}$$

1.21 Να βρείτε το πεδίο ορισμού των επόμενων

συναρτήσεων:

$$\alpha) f(x) = \frac{\sqrt{5+4x-x^2}}{\ln x}$$

$$\beta) g(x) = \frac{x^2+x+1}{9^x-4 \cdot 3^{x+1}+27}$$

$$\gamma) \kappa(x) = \ln \frac{x+5}{5-x} + 3 \ln \frac{x-1}{x-3}$$

$$\delta) \varphi(x) = \sqrt{3-|x-2|} + \ln \frac{2-x}{3+x}$$

2. Γραφική παράσταση - Σχετική θέση των C_f, C_g

1.22 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \eta\mu x + \sigma\upsilon\nu 2x + 1$$

Να εξετάσετε ποια από τα σημεία:

$$A(0, 2), B\left(\frac{\pi}{2}, 1\right), \Gamma(\pi, 3) \text{ και } \Delta\left(-\frac{\pi}{2}, -1\right)$$

ανήκουν στη γραφική παράσταση C_f της f .

1.23 Να βρείτε τις τιμές του $\lambda \in \mathbb{R}$, ώστε η C_f να διέρχεται από το σημείο A , όταν:

$$\alpha) f(x) = x^2 + \lambda^2 x + 6 \text{ και } A(2, 28)$$

$$\beta) f(x) = x^3 + \lambda^2 x + \lambda x + 4 \text{ και } A(-1, -3)$$

1.24 Να βρείτε τα κοινά σημεία του άξονα $x'x$ και της γραφικής παράστασης της συνάρτησης f , όταν:

$$\alpha) f(x) = \ln^2 x - \ln x \quad \beta) f(x) = 2\sigma\upsilon\nu x + 1$$

$$\gamma) f(x) = x^3 - 3x^2 + 4 \quad \delta) f(x) = e^{2x} - 3e^x + 2$$

1.25 Να βρείτε τα κοινά σημεία των γραφικών παραστάσεων των C_f και C_g στις παρακάτω περιπτώσεις:

$$\alpha) f(x) = x^2 \text{ και } g(x) = 2x - 1$$

$$\beta) f(x) = x^3 \text{ και } g(x) = x^2 + x - 1$$

$$\gamma) f(x) = x^4 - 2x^2 + x + 3 \text{ και}$$

$$g(x) = 3x^2 + x - 1$$

1.26 Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η C_f βρίσκεται πάνω από τη C_g , όταν:

$$\alpha) f(x) = 2x + 3 \text{ και } g(x) = x^2$$

$$\beta) f(x) = x - 1 \text{ και } g(x) = \sqrt{x} + 1$$

1.27 Αν οι γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων:

$$f(x) = x^4 - (a+1)x^2 + \beta x + 3 \text{ και}$$

$$g(x) = (a+2)x^2 + (2-\beta)x - 1$$

τέμνονται πάνω στις ευθείες $x = -1$ και $x = 1$, να βρείτε:

α) τις τιμές των a και β ,

β) τα άλλα κοινά σημεία των C_f και C_g .

1.28 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = x^4 - \beta x^3 - (a+1)x^2 + (2a+\beta)x + \beta + 3$$

α) Να βρείτε τα a, β , ώστε η C_f να διέρχεται από τα σημεία $M(1, 8)$ και $N(-2, 20)$.

β) Αν $a = 2, \beta = 3$, να βρείτε τα σημεία στα οποία η C_f τέμνει τους άξονες, καθώς και τη σχετική θέση της C_f με τον άξονα $x'x$.

1.29 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = x^2 + 6x + 11 \text{ και } g(x) = -\frac{6}{x}$$

α) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και C_g και να αποδείξετε ότι είναι κορυφές τριγώνου.

β) Να βρείτε τη σχετική θέση των C_f και C_g .

1.30 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = 4^x - 2^{x+1} \text{ και } g(x) = 2^{x+2} - 8$$

α) Να βρείτε τα κοινά σημεία των C_f και C_g .

β) Να βρείτε τα διαστήματα στα οποία η C_f είναι πάνω από τη C_g .

1.31 Δίνονται οι συναρτήσεις:

$$f(x) = \frac{2}{x} \text{ και } g(x) = \lambda x + 2 - \lambda, \lambda \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) η γραφική παράσταση της g διέρχεται από σταθερό σημείο για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$,

β) οι C_f και C_g έχουν κοινά σημεία για κάθε $\lambda \in \mathbb{R}$.

1.32 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = (\lambda - 1)x^2 + 2(\lambda + 1)x + \lambda + 5$$

με $\lambda \in \mathbb{R} - \{1\}$

α) Να βρείτε τις τιμές του λ , ώστε η γραφική παράσταση της f :

i) να τέμνει τον άξονα $x'x$ σε δύο ακριβώς σημεία,

ii) να εφάπτεται στον άξονα $x'x$.

β) Να αποδείξετε ότι όταν το λ διατρέχει το $\mathbb{R} - \{1\}$, τότε η C_f διέρχεται από ένα σταθερό σημείο.

1.33 Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της συνάρτησης:

$$f(x) = \lambda x^3 + (\lambda^2 + 3\lambda + 1)x^2 + (2\lambda^2 - \lambda + 2)x - 3\lambda^2 - 3\lambda - 2$$

διέρχεται από δύο σταθερά σημεία, καθώς το λ διατρέχει το $\mathbb{R}$.

3. Σύνολο τιμών

1.34 Να βρείτε το σύνολο τιμών των παρακάτω συναρτήσεων:

α) $f(x) = \frac{x-2}{x-3}$

β) $f(x) = e^{x-2} + 3$

γ) $f(x) = \ln(x-2)$

δ) $f(x) = \frac{x-2}{x+3}, x \in [-2, 2]$

ε) $f(x) = \sqrt{x-2}$

στ) $f(x) = (x-1)^2 - 2$

ζ) $f(x) = x^2 + 2x + 3$

η) $f(x) = 2\eta\mu x + 1$

1.35 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \frac{x^3 + 2x^2 - 1}{x^2 - 1}$$

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .

β) Να απλοποιήσετε τον τύπο της f .

γ) Να εξετάσετε αν το 5 ανήκει στο σύνολο τιμών της f .

δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

1.36 Να βρείτε τα $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$, ώστε η συνάρτηση f με τύπο $f(x) = \frac{\alpha x^2 + 3\beta x + 3}{x^2 - x + 1}$ να έχει σύνολο τιμών το $[-3, 5]$.

4. Άρτια - Περιττή - Περιοδική συνάρτηση

1.37 Να εξετάσετε ποια από τις παρακάτω συναρτήσεις είναι άρτια ή περιττή.

α) $f(x) = |x-2| - |x+2|$

β) $f(x) = x^2 + \chi_{\eta\mu x}$

γ) $f(x) = x^4 + 3x^2 + 1, x \in [-1, +\infty)$

δ) $f(x) = \begin{cases} x^2, & \text{αν } x < -1 \\ x^4, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$

1.38 Να εξετάσετε ποια από τις επόμενες συναρτήσεις είναι άρτια και ποια περιττή.

α) $f(x) = \frac{|x-1| - |x+1|}{|x-1| + |x+1|}$

β) $f(x) = \ln \frac{2-x}{x+2}$

γ) $f(x) = \begin{cases} 1-x+x^2, & \text{αν } x \leq -1 \\ 1+x+x^2, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$

δ) $f(x) = \begin{cases} x^2 + 4x + 5, & \text{αν } x \leq -2 \\ -x^2 + 4x - 5, & \text{αν } x \geq 2 \end{cases}$

Να βρείτε τις συμμετρίες της C_f σε κάθε περίπτωση.

1.39 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} 2x^3 - 1, & \text{αν } x \leq -2 \\ 2x^3 + 1, & \text{αν } x \geq 2 \end{cases}$$

α) Να εξετάσετε αν η f είναι άρτια ή περιττή.

β) Να εξετάσετε αν η C_f έχει άξονα ή κέντρο συμμετρίας.

1.40 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \ln(x + \sqrt{x^2 + 1})$$

Να αποδείξετε ότι:

α) η f έχει πεδίο ορισμού το $A = \mathbb{R}$,

β) η f είναι περιττή,

γ) η C_f έχει μόνο ένα κοινό σημείο με τον άξονα $x'x$.

5. Χάραξη γραφικής παράστασης

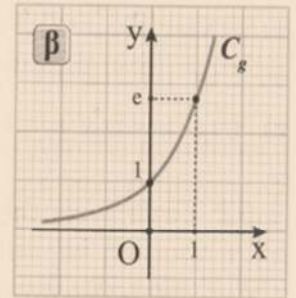
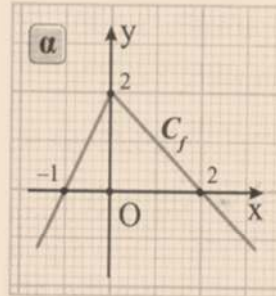
1.41 Να κάνετε τη γραφική παράσταση των συναρτήσεων:

α) $f(x) = x - 2$

β) $f(x) = 3 - 2x$

γ) $f(x) = |x + 1|$

δ) $f(x) = |1 - x|$

1.42 Να κάνετε τη γραφική παράσταση των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \begin{cases} 1 - x, & \text{αν } x \leq 0 \\ x^2 + 1, & \text{αν } x > 0 \end{cases}$

β) $f(x) = \begin{cases} -x, & \text{αν } x < 0 \\ \sqrt{x}, & \text{αν } x \geq 0 \end{cases}$

1.46 Να κάνετε τη γραφική παράσταση των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \sqrt{|x + 1|}$

β) $g(x) = \sqrt{x^2 - 4x + 4}$

1.43 Να κάνετε τη γραφική παράσταση των συναρτήσεων:

α) $f(x) = \eta\mu 2x$

β) $f(x) = -2\sigma\upsilon\nu \frac{x}{2}$

γ) $f(x) = e^{-x} + 1$

δ) $f(x) = \ln(x - 1) + 2$

ε) $f(x) = 2\sigma\upsilon\nu x - 1$

στ) $f(x) = -2\eta\mu x + 3$

1.47 Να κάνετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων:

α) i) $f(x) = \sqrt{|x - 1|}$ ii) $g(x) = |\eta\mu x|$

β) i) $f(x) = e^{|x|}$ ii) $g(x) = |e^x - 1|$

1.48 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = |x + 1| + |x - 1| + 2$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι άρτια.

β) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

1.44 Δίνεται η συνάρτηση:

$$f(x) = \begin{cases} x - 2, & \text{αν } x \leq -1 \\ 3x, & \text{αν } -1 < x < 1 \\ x + 2, & \text{αν } x \geq 1 \end{cases}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

β) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .

γ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

1.49 Αν η γραφική παράσταση της συνάρτησης:

$$f(x) = \begin{cases} ax^2, & \text{αν } x \leq 1 \\ \beta\sqrt{x} - 1, & \text{αν } x > 1 \end{cases}$$

διέρχεται από τα σημεία $A(-1, 1)$ και $B(4, 3)$, να χαράξετε τη C_f .

1.50 Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \frac{x-2}{x-1}$.

α) Να βρείτε το πεδίο ορισμού της f .

β) Να αποδείξετε ότι $f(x) = 1 - \frac{1}{x-1}$.

γ) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της f .

1.45 Να βρείτε τις συναρτήσεις, των οποίων οι γραφικές παραστάσεις δίνονται στα επόμενα σχήματα:

6. Συναρτησιακές σχέσεις

1.51 Να αποδείξετε ότι δεν υπάρχει συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

α) $f(1-x) + f(x) = x^3 + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

β) $f(1-x) - f(x) = x + 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

γ) $f(x) + f(3-x) = x + 1$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

δ) $f^2(x^2) + f(2^x) + 1 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

ε) $f^2(x^3) - f(3^x) + 1 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

1.52 Έστω συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$. Να αποδείξετε ότι η γραφική παράσταση της f τέμνει τον άξονα $x'x$ σε δύο τουλάχιστον σημεία στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) $f(x^2) + f(3x) = 0$, $x \in \mathbb{R}$

β) $f(x^2 - 3x) + f(2x - 6) = 0$, $x \in \mathbb{R}$

1.53 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f(x+y) = f(x) - f(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f(0) = 0$,

β) $f(x) = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

1.54 Να βρείτε τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$(f(x) - y)(f(y) - x) = 2xy - x^2 - y^2 \\ \text{για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

1.55 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R}^* \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$xf(x) - xyf(x)f(y) \geq \frac{1}{4} \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}^*$$

Να αποδείξετε ότι $f(x) = \frac{1}{2x}$, $x \in \mathbb{R}^*$.

1.56 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$x[f(x) + f(-x) + 2] + 2f(-x) = 0 \\ \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

β) Να βρείτε τον τύπο της f .

1.57 Να βρείτε τη συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ σε καθεμία από τις επόμενες περιπτώσεις:

α) $f^2(x) + x^2 = 2xf(x)$, $x \in \mathbb{R}$

β) $f(x)f(y) + xy = xf(y) + yf(x)$, $x, y \in \mathbb{R}$

γ) $f^2(x) - 2xf(x) + x^2 = xy$, $x, y \in \mathbb{R}$

1.58 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f(x+y) = f(x) + f(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f(0) = 0$,

β) η f είναι περιττή,

γ) $f(x-y) = f(x) - f(y)$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$,

δ) $f(vx) = vf(x)$ για κάθε $v \in \mathbb{N}^*$.

1.59 Δύο συναρτήσεις $f, g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχουν τις ιδιότητες:

$$f^2(x) = f(x)f(-x) \text{ και } g^2(x) = -g(x)g(-x) \\ \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}. \text{ Να αποδείξετε ότι:}$$

α) η f είναι άρτια,

β) η g είναι περιττή.

1.60 Αν η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$f(xy) = xf(x) + yf(y) \text{ για κάθε } x, y \in \mathbb{R} \\ \text{να αποδείξετε ότι } f(x) = 0 \text{ για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

1.61 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:

$$2f(x) - f(1-x) = x^2 + 2x - 1$$

α) Να προσδιορίσετε τον τύπο της f .

β) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = f(x-2)$.

1.62 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ ικανοποιεί τη σχέση:

$$3f(x+1) - 2f(2-x) = x^2 + 14x - 5 \\ \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

α) Να βρείτε τον τύπο της f .

β) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = f(x-2) + 1$, $x \in \mathbb{R}$.

1.63 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ για την οποία ισχύουν:

$$f(x) \geq x \text{ και } f(x+y) \geq f(x) + f(y) \\ \text{για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

- α) $f(0) = 0$,
β) $f(x) = x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

1.64 Μια περιττή συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα $x^2 f(x) \leq x^3$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- α) Να αποδείξετε ότι $f(0) = 0$.
β) Να βρείτε τον τύπο της f .
γ) Να κάνετε τη γραφική παράσταση της συνάρτησης $g(x) = |f(x-1)|$.
δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της g .

1.65 Μια συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ έχει την ιδιότητα:
 $f(x) + f(x-1) = 2$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$

Να αποδείξετε ότι:

- α) $f(x+2) = f(x)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$,
β) η f είναι περιοδική,
γ) υπάρχει ευθεία παράλληλη προς τον άξονα $x'x$, η οποία τέμνει τη C_f σε τρία τουλάχιστον σημεία.

1.66 Για καθεμία από τις παρακάτω περιπτώσεις να προσδιορίσετε όλες τις συναρτήσεις $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την αντίστοιχη ιδιότητα:

- α) $f(x) - x \leq x^2 \leq f(x-1) + x$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$
β) $f(x+y) \geq f(x)f(y) \geq e^{x+y}$ για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$

Η κατανόηση της θεωρίας

1.67 Να απαντήσετε στις παρακάτω ερωτήσεις:

- α) Έστω μια συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$.
i) Τι λέμε εικόνα ή τιμή του x και πώς συμβολίζεται;
ii) Τι λέμε σύνολο τιμών της f και πώς συμβολίζεται;
iii) Τι λέμε γραφική παράσταση της f και πότε ένα σημείο $A(x_0, y_0) \in C_f$;
β) Πώς βρίσκουμε από τη C_f το πεδίο ορισμού και πώς το σύνολο τιμών της f ;
γ) Πώς βρίσκουμε τα κοινά σημεία της C_f με τους άξονες;
δ) Να σχεδιάσετε τις γραφικές παραστάσεις των συναρτήσεων:

- i) $f(x) = ax + \beta$
ii) $f(x) = ax^2$
iii) $f(x) = ax^3$
iv) $f(x) = \frac{a}{x}$ (με $a \neq 0$)
v) $f(x) = a^x$ ($0 < a \neq 1$)
vi) $f(x) = e^x$
vii) $f(x) = \ln x$
viii) $f(x) = \sqrt{x}$ και $f(x) = \sqrt{|x|}$

1.68 Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις ή σχέσεις:

- α) Αν $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, τότε:
i) $f(A) = \dots\dots\dots$
ii) $M(\alpha, \beta) \in C_f \Leftrightarrow \dots\dots\dots$
β) Η γραφική παράσταση της συνάρτησης:
 $f(x) = \frac{a}{x}, \alpha \neq 0$
έχει $\dots\dots\dots$ συμμετρίας, ενώ της συνάρτησης $f(x) = ax^2$ έχει $\dots\dots\dots$ συμμετρίας.

1.69 Να χαρακτηρίσετε τις επόμενες προτάσεις ως σωστές (Σ) ή λανθασμένες (Λ):

- α) Για να είναι η διαδικασία f από το A στο $\mathbb{R}$ συνάρτηση, πρέπει κάθε $x \in A$ να έχει μία τουλάχιστον τιμή $f(x) \in \mathbb{R}$.
β) Αν η $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ είναι συνάρτηση και $y_0 \in f(A)$, τότε υπάρχει το πολύ ένα $x_0 \in A$, ώστε $f(x_0) = y_0$.
γ) Αν υπάρχει ευθεία παράλληλη προς τον $x'x$ που τέμνει μια γραμμή C σε δύο τουλάχιστον σημεία, τότε η C δεν μπορεί να είναι γραφική παράσταση συνάρτησης.
δ) Αν $f: A \rightarrow \mathbb{R}$, τότε η C_f αποτελείται από τα σημεία $M(x, f(x))$, με $x \in A$ και μόνο.

ε) Αν $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ και $0 \in A$, τότε η C_f τέμνει τον άξονα $y'y$ στο σημείο $B(0, f(0))$.

στ) Δεν υπάρχει συνάρτηση $f: A \rightarrow \mathbb{R}$ με $f(a) = \beta$, $f(a) = \gamma$ και $\beta \neq \gamma$, όπου $a \in A$.

ζ) Η γραφική παράσταση μιας περιττής συνάρτησης έχει κέντρο συμμετρίας και μιας άρτιας συνάρτησης έχει άξονα συμμετρίας.

η) Αν $f(-x) = f(x)$ για κάθε $x \in A$, τότε η f είναι περιττή συνάρτηση.

θ) Οι γραφικές παραστάσεις των f και $|f|$ είναι συμμετρικές ως προς τον άξονα $x'x$.

ι) Η γραφική παράσταση της f είναι συμμετρική με τη γραφική παράσταση της $-f$ ως προς τον άξονα $x'x$.

Θέματα για τις εξετάσεις

Τα επόμενα θέματα μπορούν να αξιοποιηθούν για τη γενική επανάληψη της ενότητας ή για την προετοιμασία του σχετικού επαναληπτικού διαγωνίσματος.

Θ1.1 Δίνεται η συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ η οποία για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ικανοποιεί τη σχέση:

$$f(x) + x \leq x^2 \leq f(x+1) - x$$

α) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) \geq x^2 - x, \quad x \in \mathbb{R}$$

β) Να βρείτε τη συνάρτηση f .

γ) Να κάνετε τη γραφική της παράσταση.

δ) Να βρείτε το σύνολο τιμών της f .

Θ1.2 Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με:

$$f(x) \leq x^3 \quad \text{και}$$

$$f(x+y) \leq f(x) + f(y) + 3xy(x+y)$$

$$\text{για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

α) Να βρείτε το $f(0)$.

β) Να αποδείξετε ότι:

$$f(x) + f(-x) \geq 0 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

γ) Να βρείτε τον τύπο της συνάρτησης $f(x)$.

δ) Να εξετάσετε αν η f είναι άρτια ή περιττή και να σχεδιάσετε τη C_f .

Θ1.3 Έστω $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ μια μη σταθερή συνάρτηση με τις ιδιότητες:

$$f(xy) = f(x)f(y) \quad \text{και}$$

$$f(x+y) = f(x) + f(y) + 2xy$$

$$\text{για κάθε } x, y \in \mathbb{R}$$

Να αποδείξετε ότι:

α) $f(0) = 0$, $f(1) = 1$ και $f(-1) = 1$,

β) η συνάρτηση f είναι άρτια,

γ) ο τύπος της συνάρτησης f είναι:

$$f(x) = x^2 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}$$

Θ1.4 Δίνεται συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ με την ιδιότητα:

$$f(x+y)f(x-y) = x^2 - y^2 \quad (1)$$

για κάθε $x, y \in \mathbb{R}$.

α) Να βρείτε το $f(0)$.

β) Να αποδείξετε ότι $f^2(x) = x^2$, $x \in \mathbb{R}$.

γ) Να αποδείξετε ότι η f είναι περιττή.

δ) Να βρείτε όλες τις συναρτήσεις που ικανοποιούν τη σχέση (1).